

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	27198 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	231 Соціальна робота

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27198
Назва ОП	Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мудрий Ярослав Сергійович, Сергата Інеса Олегівна, Осетрова Оксана Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.01.2023 р. – 19.01.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-34-06/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitno-naukovykh-program
Програма візиту експертної групи	посилання на програму онлайн візиту експертної групи: https://www.ukma.edu.ua/index.php/science/78-education ; посилання на оголошення про відкриту зустріч на вебсайті НаУКМА: https://web.ukma.edu.ua/index.php/uk/events/eventdetail/19/-/vidkryta-zustrich-z-ekspertnoiu-hrupoiu-nazyavo-v-mezhakh-akredytatsiinoi-ekspertyzy-onp-sotsialna-robota https://www.ukma.edu.ua/index.php/news/5179-vidkryti-zustrichi-z-ekspertnymu-hrupamy-nazyavo

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У НаУКМА ОП «Соціальна робота», вперше розроблена у 1995 р., реалізується на базі Школи соціальної роботи ім. В.І. Полтавця (ШСР), створеною у 1994 р. однією з перших в Україні. Становлення ОП відбувалося з 1994 р. у процесі потужної співпраці ШСР з міжнародними ЗВО та партнерами: Університетом Англія Раскін (Кембридж, Велика Британія), Університетом Шефідл Халем (Велика Британія), Університетом м. Оporto (Португалія), Вищою школою соціальної роботи та соціальної педагогіки ім. Аліси Саломон (Берлін, Німеччина), Університетом м. Любляна (Словенія) та ін. ШСР враховуються європейські та світові тенденції як у сфері освіти загалом, так і у сфері соціальної роботи зокрема. ШСР – член Міжнародної Асоціації Шкіл соціальної роботи (IASSW), Європейської Асоціації Шкіл соціальної роботи (EASSW), Європейської субрегіональної асоціації шкіл соціальної роботи (EsrASSW), що позитивно вплинуло на змістовне наповнення ОП й організацію освітнього процесу. Активною є співпраця ШСР з українськими та зарубіжними роботодавцями. ОП розроблено відповідно до СВО та професійних стандартів. При вдосконаленні ОП «Соціальна робота» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» було враховано рекомендації, отримані за проходження акредитації 2018 р.: йдеться про міжнародні стажування НПП ШСР у Німеччині, Австрії, Великій Британії, Словенії, Словаччині, Литві, Грузії, США (О. Бойко, Н. Гусак, Н. Кабаченко; посилено наукову (О. Бойко, Н. Гусак) та навчально-методичну роботу (Н. Романова, Н. Тимошенко). Навчання/викладання за ОП спрямовано на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інноваційно орієнтованих фахівців із соціальної роботи. Цілі ОП сформульовані чітко, корелюються з місією та візією, означеними у Стратегії ЗВО, орієнтуючись на студентоцентроване освітнє середовище, необхідне для забезпечення сталого розвитку НаУКМА. Стейкхолдери залучені до плідної співпраці, що дозволяє врахувати попит і потреби ринку праці. Зміст ОП відповідає предметній сфері, означеній СВО. ОП зреалізовує ґрунтовну практичну підготовку. ОП логічно систематизовано, що дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН за рахунок обов'язкових ОК і дисциплін вільного вибору. Наявні широкі перспективи для зреалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Правила прийому на навчання враховують особливості самої ОП, про що свідчить Програма ФВВ. Форми та методи навчання і викладання відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. Форми контрольних заходів здобувачів вищої освіти є чіткі, зрозумілі, оприлюднюються заздалегідь та доступні для ознайомлення на сайті НаУКМА впродовж навчального року. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Наявна система заохочення викладацької майстерності. У НаУКМА діють чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Серед сильних сторін ОП ЕГ відзначила: плідну співпрацю ШСР зі стейкхолдерами та міжнародними ЗВО й партнерами при розробці ОП, що дозволяє підготувати самостійного конкурентоспроможного фахівця-практика, обізнаного з виявлення соціальних проблем і застосування методів їх розв'язання з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду, – факт підтверджено наявними рецензіями на ОП (Є. Кувшинова, Р. Колбаса, James A. Martin та ін.). ОК ОП логічно систематизовані, що дозволяє за рахунок обов'язкових ОК з урахуванням ознайомчої та науково-дослідницьких (1, 2) практик досягти заявлених цілей та ПРН, чому сприяють і дисципліни вільного вибору, перелік яких, зокрема, охоплює 16 ВК, запропонованих ШСР з огляду на сучасні українські реалії, наприклад, ВК 2.13 Військова соціальна робота, що посилює підготовку здобувачів як професіоналів, здатних протистояти актуальним викликам сучасності. Потужною є практична підготовка здобувачів, спрямована на набуття практичного досвіду з надання соціальних послуг, розробки й впровадження соціальних проєктів, проведення емпіричних досліджень. Здобувачі набувають важливі soft skills – саморефлексія, критичне мислення, управління часом, креативність та ін., що відповідає цілям ОП і ПРН. Наявна чітка кореляція ОП і професійних стандартів «Фахівець із соціальної роботи» та «Соціальний працівник», що свідчить про актуальність ОП та відповідність її змісту викликам, ризикам і потребам сьогодення. Заслужують на увагу факти визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності здобувачів (участь здобувачки Скороход Х. у програмі академічної мобільності Erasmus+ KA107, Гельсінський Університет, Фінляндія, 12.01. – 31.05.2021 р.). НПП ШСР впроваджують елементи неформальної освіти у межах самостійної роботи здобувачів, що сприяє реалізації їхньої індивідуальної освітньої траєкторії. В освітньому процесі застосовуються традиційні та інтерактивні методи навчання/викладання. Усі матеріали до курсів знаходяться у вільному доступі на сайті, активно використовується платформа е-навчання, актуальна за дистанційного навчання. Важливим є залучення іноземних фахівців до викладання і цілих курсів, і окремих тем, участь НПП у міжнародних проєктах, викладанні і стажуванні у зарубіжних ЗВО. Викладання англійською мовою. До підсумкової атестації здобувачів залучені професіонали-практики. Чинність внутрішньої університетської платформи DistEdu. Функціонування «Університетської клініки», що забезпечує надання медичної допомоги Безкоштовний доступ до міжнародних наукових баз даних. Ефективність Відділу роботи зі студентами. Різностороння соціальна підтримка. В академічній спільноті ЗВО сформовано інституційну модель системи управління якістю освітньої діяльності. Здобувачі та випускники ОП залучені до діяльності Центру соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів НаУКМА, з 2020 р. очолюваного випускницею Кріжік К., яка на його базі проводила магістерське дослідження

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У процесі акредитаційної експертизи ОНП «Соціальна робота» було встановлено наявність слабких сторін та надано рекомендації, практична імплементація яких дозволить удосконалити якість освіти за даною ОНП. Серед слабких сторін ОП ЕГ відмітила, що: 1) наразі можливість перевірки письмових робіт на наявність запозичень (плагіату) на платформі DistEdu модулем Unichек відключено; 2) не всі НПП ОНП мають базову освіту відповідного профілю, відсутній доктор наук в основному складі, який забезпечує викладання профільних дисциплін; 3) відсутність результатів опитувань здобувачів щодо задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, з питань врегулювання конфліктів, проявів дискримінації та корупції; 4) відсутність можливості перегляду на сайті ЗВО результатів громадського обговорення проєкту ОНП, що мають включати пропозиції та зауваження стейкхолдерів, задля інформування заінтересованих сторін про зміст оновлення проєкту ОНП. Рекомендації: 1) з початком нового семестру 2022/2023 н. р. відновити можливість перевірки письмових робіт на наявність запозичень (плагіату) на платформі DistEdu; 2) бажано у новому семестрі 2022/2023 н. р. та безпосередньо у новому 2023/2024 н. р. залучити до читання фахових дисциплін доктора наук, сприяти у захисті докторської дисертації науково-педагогічних працівників кафедри ШСР; 3.1) розширити спектр проведення опитувань серед здобувачів з питань задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, врегулювання конфліктів, виявів дискримінації та корупції; 3.2) провести опитування здобувачів до завершення 2022/2023 н. р.; 4) після завершення громадського обговорення проєкту ОНП оприлюднювати на сайті ЗВО зведену інформацію про зауваження та пропозиції від стейкхолдерів з метою забезпечення прозорості й публічності реалізації ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОНП «Соціальна робота», полягаючи у здобутті «поглиблених спеціальних знань та умінь інноваційного характеру, набуття досвіду їх застосування, продукування нових знань та умінь для вирішення професійних завдань у практичній площині соціальної роботи та соціальної політики, а також соціальної роботи, як наукової діяльності», чітко корелює з місією (спільнота НаУКМА «формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства» 1.1.) та візією («У НаУКМА органічно поєднуються наукова діяльність, освітній процес і набуття практичних навичок найвищої якості» 1.2.), зазначеними у «Стратегії розвитку Національного університету «Кієво-Могилянська академія» на 2015 – 2025 рр.» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/583-stratehiia-rozvytku-naukma-na-2015-2025-r-r). Заслугує на увагу зrealізація за навчання на ОНП означених у Стратегії цінностей (1.3.) – спрямованість на особистість, громаду з її інтересами, креативність, гуманізм, лідерство, якість, формування національної свідомості, демократичність, активність громадянської позиції. Йдеться про підготовку високоосвічених особистостей, конкурентоспроможних фахівців, здатних до самореалізації у науково-дослідницькій та практичній діяльності, зокрема через вирішення складних практичних завдань і розвиток соціальної роботи як науки. Загалом мета ОНП чітко сформульована та відповідає Стратегії розвитку НаУКМА, зокрема, спрямовуючись на створення умов для одночасного формування всебічно розвиненої Особистості, креативного науковця та фахівця-практика, спроможного до розробки й впровадження інновацій у сфері соціальної роботи. Йдеться про висококваліфікованого й конкурентоспроможного фахівця на сучасному ринку праці, якому притаманне прагнення до вдосконалення як особистісного, так і соціального, зокрема через зrealізацію наукової, практичної та волонтерської діяльності, на чому акцентувала К. Шестопалова (2 курс), впровадження яких свідчить про високий рівень обізнаності й активності НПП (наприклад, доц. Наталія Гусак (стажування у м. Вест Пойн (США) (2019), членство у Міжнародному консорціумі з військової соціальної роботи (IMilSW), консультування з українськими фахівцями) розробила ВК 2.13 «Військова соціальна робота» (bit.ly/3Fyspal)). Індикатором ефективності впровадження ОНП слугує професійна діяльність випускників у сфері соціальної роботи (Якнюнас Е., БФ «Спасемо Україну»; керівник ГО «Національна дитяча рада» при Уповноваженому Президента України з прав дитини; Кріжік К., Всесвітня організація охорони здоров'я; Карашівська А., Міжнародний Фонд «Відродження»; Костів Н., координатор проєкту БФ «Рокада» у м. Києві та Київському регіоні; Коваль А., Міжнародна організація з міграції; Ростовська Т., програма Управління Верховного комісара ООН у справах біженців та БФ «Рокада».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Важливо зацентувати на реальності факту співпраці стейкхолдерів із кафедрою ШСР. Стейкхолдери внесли низку врахованих в ОНП рекомендацій: Гуржій Наталя Юріївна, Голова правління, БО «Благодійний Фонд «Рокада», зацентувала на необхідності посилення ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою, а також посприяла введенню ВК 2.10 Advanced International Social Work/Міжнародна соціальна робота-2; Чернявська Анна, магістр соціальної роботи, керівниця регіональної команди з питань захисту, Міжнародна організація з міграції, звернула увагу на необхідність збільшення годин практичної підготовки, що безпосередньо позначилося на розширенні ОК 1.7 Дослідницький практикум; Майорова Надія, магістр соціальної роботи, заступник виконавчого директора ВГО «Коаліція захисту прав осіб із інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень», зробила акцент на практико орієнтованості спеціальності 231 Соціальна робота. Загалом слід зауважити, що Кулеба Микола Миколайович, Уповноважений Президента України з прав дитини (2014 – 2021 рр.); Голова правління, Благодійний фонд «Спасемо Україну», високо оцінив підготовку здобувачів за ОНП «Соціальна робота» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у НаУКМА, зауваживши, що сучасний вітчизняний ринок праці має гостру потребу у фахівцях із соціальної роботи, яка у разі зростає 24.02.2022 р. Зі слів стейкхолдерів, обговорення проходили на семінарах і конференціях, присвячених проблемам практики соціальної роботи. До перегляду ОНП долучаються випускники, зокрема, Катерина Кріжік зазначила, що вносила рекомендації стосовно впровадження ОК 1.3 Професійні концепції у соціальній роботі та ВК 2.13 Військова соціальна робота (за місяць до початку війни), а також разом з іншими здобувачами на ой момент брала участь у перегляді усієї ОНП, що зафіксовано, з її слів, у протоколі засідання кафедри ШСР. Загалом, за словами випускників і здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, зауваження, пропозиції, побажання щодо змісту ОНП та якості викладання ОК, ВК щорічно висловлюються ними під час зустрічей із завідувачкою кафедри, гарантом ОНП, у формі усного та/або письмового зворотного зв'язку, що, зокрема, стосується окремих НПП і тем ОК/ВК за результатами вивчення дисциплін. Наприклад, за пропозиціями здобувачів, 1) внесено до переліку ВК 2.7 Соц. підприємництво; оновлено зміст ОК 1.5 Соц. робота на сучасному етапі». Цілі, зміст ОНП, ПРН формулюються з урахуванням вимог фахових освітніх асоціацій: IASSW, EASSW, EsrASSW та ін. під час обговорення на конференціях, виконання проєктів, програм міжнародної мобільності тощо. Наявні рецензії на ОНП (Є. Кувшинова, виконавчий директор ВБО «КОНВІКТУС УКРАЇНА» (21.11.2022 р.); Р. Колбаса, Генеральний директор Директорату розвитку соціальних послуг та захисту прав дітей, Professor James A. Martin, PhD, ACSW; LICSW (Retired) Colonel, U.S. Army (Retired), Professor Emeritus of Social Work and Social Research та ін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Впровадження ОНП відбувається на тлі становлення в Україні соціальної роботи як практичної професійної діяльності, реформування системи соціальних послуг, зокрема, в ОТГ (процеси децентралізації, деінституалізація догляду і виховання дітей-сиріт та дітей без батьківського піклування, затверджено Класифікатор соціальних послуг, державні стандарти надання соціальних послуг). Ринок праці потребує інноваційних моделей соціальної роботи, у т. ч. моніторингу і оцінки їх ефективності (ОК 1.9 Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проєктів. У галузевому контексті є потреба у кваліфікованому наданні якісних соціальних послуг, моніторингу і оцінці соціальних проєктів. Соціальні програми профілактики домашнього насильства, торгівлі людьми, підтримки учасників бойових дій тощо потребують експертної підтримки фахівців, здатних ПРН7. Обирати та застосовувати інноваційні методи в складних і непередбачуваних контекстах, ПРН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях... Регіональний контекст окреслюється сконцентрованою управлінською структурою, недержавних і благодійних організацій, спрямованих на впровадження інновацій компетентними фахівцями, здатними ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до етики та цінностей соціальної роботи; ПРН15. Розробляти соціальні проєкти, спрямовані на залучення, оцінку, втручання щодо задоволення потреб індивідів, сімей, окремих груп, організацій та громад, а також оцінювати їх результати. Враховано досвід ОП: 1) вітчизняних ЗВО: Ужгородський національний університет (міжнародна практика, канадський досвід); Український Католицький Університет (формування підприємницьких компетентностей, акцент на менеджменті управління); Львівський університет ім. І. Франка (підхід до оцінювання магістерських робіт; врахування практичних потреб при підготовці здобувачів за другим (магістерським) рівнем ВО); 2) іноземних ЗВО: Лондонська Школа економіки і соціальних досліджень, Ун-т м. Оporto (Португалія), Ун-т м. Любляна (Словенія) (1994 – 1996 рр.); у період 2009 – 2012 рр. цілі, ПРН і зміст ОНП вдосконалювалося завдяки реалізації проєкту Темпус 144562, з урахуванням внеску ЗВО Словенії, Литви, Естонії, Грузії, Великої Британії, йдеться про збільшення кількості кредитів на вивчення профільних дисциплін, оновлення змісту й ПРН ОК 1.2 «Методологія досліджень в соціальній роботі», ОК 1.7 «Дослідницький практикум» щодо сучасних методів досліджень, врахування міжнародних стандартів СР. У 2019 – 2020 рр. у межах програми Фулбрайт за сприяння проф. М. Кроніна (США), розроблено й впроваджено ВК 2.10 «Advanced International Social Work». У 2021 – 2022 рр. – звернення до підходу Service Learning при проведенні науково-дослідницької практики. За результати міжнар. стаж-я у США розроблено ВК 2.13 «Військова соціальна робота».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОНП «Соціальна робота» (Вчена рада НаУКМА від 24.11.2022, пр. № 16) повною мірою дозволяє досягти ПРН, визначених СВО за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня ВО (наказ МОНУ від 24.04.2019 р. № 556). Доц. Н. Кабаченко (член НМК 12, заступник голови підкомісії 231 Соціальна робота (2016 – 2018)) – розробниця СВО. В ОНП враховано РН СВО, додаткові для ОНП: 19* повністю відповідає «ПРН20. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у соціальній сфері» ОНП, РН 20* – «ПРН18. Узагальнювати результати власних наукових досліджень та оприлюднювати їх у формі наукових звітів (тез, статей, доповідей тощо)». Співвідношення ЗК/ФК і ПРН, досягнення яких забезпечується через ОК, відображено в ОНП у «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми», «Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми». Так, ОК 1.3 «Професійні концепції у соціальній роботі» спрямовано на набуття таких компетентностей: «ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу», «ФК3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації», «ФК13. Здатність усвідомлювати й демонструвати професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи», «ФК15. Здатність до формування позитивного іміджу професії, підвищення її статусу в суспільстві» і ПРН: «ПРН6. Самостійно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості», «ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до етики та цінностей соціальної роботи», «ПРН17. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та професійну відповідність етичним принципам і стандартам соціальної роботи. «ПРН20. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у соціальній сфері», означених у СВО. Укладачі ОНП сформулювали й додатково «ПРН13. Демонструвати розуміння й прийняття різноманітності, пов'язаної з віком, класовою та етнічною приналежністю, гендером, релігією, ідеологією, культурою, наявністю інвалідності, сексуальною ідентифікацією людей тощо», досягнення якого сприяє особистісному й професійному зростанню здобувача. Перевагою ОНП є її спрямованість на практичну підготовку (ознайомча й 2 науково-дослідницькі практики). Послідовність вивчення ОК (наприклад, ОК 1.2 «Методологія досліджень в соціальній роботі» (1, 2 семестр) передусє вивченню ОК 1.7 «Дослідницький практикум» (3, 4 семестр)) дозволяє досягти ПРН, визначені СВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОНП «Соціальна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»: 1) цілі ОНП «Соціальна робота» сформульовані чітко та корелюються з місією та візією, означеними у Стратегії ЗВО, орієнтуючись на студентоцентроване освітнє середовище, необхідне для забезпечення сталого розвитку НаУКМА; 2) плідна співпраця кафедри ШСР зі стейкголдерами при розробці ОНП, що дозволяє врахувати попит і потреби сучасного ринку праці та підготувати самостійного конкурентоспроможного фахівця-практика, обізнаного з виявлення актуальних соціальних проблем і застосування методів їх розв'язання з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду, що підтверджено наявними рецензіями на ОНП як роботодавців (зокрема, рецензія Є. Кувшинової (ВБО «КОНВІКТУС Україна»), так і закордонних професорів (наприклад, рецензія James A. Martin (ACSW)); 3) при розробці ОНП укладачі послуговувалися потужним досвідом аналогічних іноземних освітніх програм; врахували попит сучасного конкурентного ринку соціальних послуг; 4) ОНП дозволяє досягти програмних результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня вищої освіти та поглиблених за рахунок вибіркового ОК; 5) програмні результати навчання здобувачів за ОНП відповідають тенденціям розвитку спеціальності та потребам ринку праці з урахуванням галузевого та регіонального контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за Критерієм 1, вважаємо, що рівень відповідності даному Критерію – «А», оскільки ОНП вирізняється науково-дослідницькою спрямованістю підготовки конкурентоспроможного фахівця із соціальної роботи, набуті компетентності якого задовольняють сучасні тенденції розвитку спеціальності та потреби й попиту ринку праці як з урахуванням галузевого та регіонального контексту, так і міжнародного досвіду, на чому акцентували увагу стейкхолдери, які беруть активну участь у вдосконаленні ОНП. Отже, ОНП «Соціальна робота» не тільки відповідає нормативним вимогам до її реалізації, але й означена оригінальною рисою – зреалізованість в об'єктивній реальності практичного доробку здобувачів, спрямованих у соціальній дійсності, у процесі впровадження власної професійної діяльності, на підвищення якості життя як окремої людини, сім'ї, так і громади, і суспільства загалом.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг кредитів ОНП «Соціальна робота у ЄКТС становить 120, з них 35 відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджений наказом МОН України від 24.04.2019 року № 556 і введений у дію з 2019/2020 навчального року. У Стандарті безпосередньо зазначається, що обсяг освітньо-наукової програми, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти – магістр, становить 120 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг кредитів за освітньою програмою відповідає ч. 5 ст. 5 «Рівні та ступені вищої освіти» Закону України «Про вищу освіту» (90 – 120 кредитів ЄКТС).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП «Соціальна робота» структурована в контексті загального часу навчання (за семестрами/триместрами/роками навчання). Простежується певна логіка навчання і викладання: як правило, засвоєння наступних компонентів ґрунтується на вивченні попередніх, наприклад: ОК 1.2 «Методологія досліджень в соціальній роботі» (1, 2 семестр) передують засвоєнню ОК 1.7 «Дослідницький практикум» (3, 4 семестр) та ПП 1.2.3 Практика науково-дослідницька 2 (4 семестр), що сприяє зреалізації А 4.1 Атестації (охоплює написання й захист магістерської роботи, включаючи теоретичну та емпіричну частини), спрямованої на досягнення усієї сукупності ПРН ОНП (ПРН1 – ПРН20), що, у свою чергу, сприяє зреалізації мети ОНП «Соціальна робота» – «Здобуття ... поглиблених спеціальних знань та умінь інноваційного характеру, набуття досвіду їх застосування, продукування нових знань та умінь для вирішення професійних завдань у практичній площині соціальної роботи та соціальної політики, а також соціальної роботи, як наукової діяльності». При цьому усі зазначені освітні компоненти (ОК 1.2, ОК 1.7, ПП 1.2.3, А 4.1) логічно взаємопов'язані, про що свідчить спрямованість їх на досягнення, наприклад, «ПРН14. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості надання соціальних послуг та прийняття управлінських рішень», у свою чергу, визначеного у СВО. Необхідно відмітити, що забезпечення програмних результатів навчання за ОНП «Соціальна робота» відбувається як за рахунок обов'язкових освітніх компонентів з урахуванням ознайомчої та 2 науково-дослідницьких практик, що безпосередньо сприяє включенню у практичну професійну діяльність майбутніх фахівців із соціальної роботи, так і за рахунок вибіркових компонентів ОНП, що охоплюють дисципліни професійної та практичної підготовки (25 кредитів ЄКТС), а також дисципліни вільного вибору студента (10 кредитів ЄКТС), спрямованих на поглиблене формування професійних компетентностей та логічно взаємопов'язаних з обов'язковими ОК (наприклад: досягнення ПРН, передбачених вивченням ОК 1.4 Соціальна політика (1, 2 семестр), сприятиме й засвоєнню ВК 2.1 «Аналіз соціальної політики» (2 семестр), які у сукупності безпосередньо спрямовані на поглиблене формування «ФК8. Здатність ініціювати та просувати соціальні зміни, спрямовані на покращення соціального добробуту», а також на досягнення «ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до етики та цінностей соціальної роботи». Загалом включені до ОНП «Соціальна робота» освітні компоненти повною мірою дозволяють досягти поставлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметній області галузі знань 23 Соціальна робота відповідає зміст ОНП, сфокусований на «формування професійної здатності студентів вирішувати науково-дослідні, управлінські і прикладні завдання соціальної роботи, продукувати й реалізовувати інноваційні підходи, спрямовані на трансформацію системи соціальних послуг та розвиток потенціалу закладів, організацій та місцевих громад». Об'єкти вивчення ОНП складають «забезпечення прав, потреб та інтересів людини як найвищої соціальної цінності; процеси соціальної адаптації та інтеграції особистості; реалізація завдань і функцій соціального захисту населення; проектна діяльність у соціальній сфері; допомога та підтримка особам, які перебувають у СЖО; надання соціальних послуг; правові, економічні та організаційні засоби соціальних інституцій органів державної влади, місцевого самоврядування та недержавних організацій; представницькі, організаційно-розпорядчі та консультативно-дорадчі дії, спрямовані на підвищення соціального добробуту; підготовка проектів нормативно-правових документів, забезпечення їх реалізації і контролю». Предметна область ОНП повністю відповідає СВО. Змістова складова обов'язкових ОК ОНП фокусується на специфіці предметного поля: ОК 1.2 Методологія досліджень в соціальній роботі, ОК 1.3 Професійні концепції у соціальній роботі, ОК 1.5 Соціальна робота на сучасному етапі, ОК 1.9 Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проектів, у процесі вивчення яких здобувачі набувають компетентності, які дозволять впроваджувати у практичну діяльність сучасні моделі надання соціальних послуг, розробляти й послуговуватися критеріями та методами оцінювання соціальних послуг, розробляти конкурентоспроможні соціальні проекти, спрямовані на досягнення соціальних змін. ОК сприяють усвідомленню здобувачами теоретико-методологічних і практичних засад соціальної роботи, механізмів моніторингу й оцінки соціальних програм і проектів, що пов'язано з якістю надання соціальних послуг. Практична підготовка здобувачів є безперервною (1 – 4 семестр) й разом з ОК 1.7 Дослідницький практикум націленою на набуття практичного досвіду й навичок проведення самостійної науково-дослідницької роботи, що спрямовано на соціальний розвиток в Україні. ВК ОНП сфокусовано на забезпечення здобувачів компетентностями та досягнення ПРН, які повністю відповідають предметній області спеціальності, спрямованої на планування й надання якісних соціальних послуг різним категоріям населення, здійснення науково-дослідної, управлінської, проектної, представницької діяльності з урахуванням нагальних потреб: ВК 2.2 Планування та розробка соціальних проектів, ВК 2.6 Оссоціального діалогу: курс з комунікацій, ВК 2.7 Соціальне підприємництво, ВК 2.9 Медіація та соціальна робота, ВК 2.13 Військова соціальна робота, ВК 2.15 Представництво та лобювання інтересів клієнтів соціальних служб. Отже, зміст ОНП «Соціальна робота» повністю відповідає предметній сфері навчання за спеціальністю 231 Соціальна робота.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Право здобувачів на формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечують чинні Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2284-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma); Порядок проведення запису студентів на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/570-poriadok-zapysu-studentiv-na-vybirkovii-dystsypliny-za-dopomohoiu-systemy-avtomatyzovanoho-zapysu); Положення про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1450-polozhennia-pro-poriadok-uchasti-u-prohramakh-mizhnarodnoi-akademichnoi-mobilnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity); Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1784-polozhennia-pro-dualnu-formu-zdobuttia-vyshchoi-osvity); Положення про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1863-polozhennia-pro-poriadok-ta-protseduru-vyznannia-rezultativ-cherez-neformalnu-osvitu); Положення про сертифікатні програми в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2042-polozhennia-pro-sertyfikatni-prohramy-v-naukma); Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu?start=10). Індивідуальну освітню траєкторію забезпечують процедури: 1) участь здобувача у формуванні індивідуального навчального плану, а також вільний вибір здобувачем 2) дисциплін з вибіркової компоненти ОНП; 3) вільний вибір теми магістерської роботи, згідно з науковими інтересами здобувача, та наукового керівника; 4) бази практики, згідно з науковими інтересами здобувача; 5) можливість академічної мобільності, у т. ч. міжнародної; 6) можливість зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті. Вибіркові компоненти ОНП становлять зі 120 – 35 кредитів ЄКТС, що передбачає вибір з дисциплін професійної й практичної підготовки (25 кредитів, 16 ВК) і дисциплін вільного вибору (10 кредитів) через систему автоматизованого запису – САЗ (інструкція для входу – <http://bit.ly/3VrO8XS>, каталог курсів – за відкритим посиланням: <http://bit.ly/3F1raSo>). ВК можуть обиратися студентами ОНП з будь-яких магістерських програм ЗВО. За рахунок кредитів вільного вибору студенти можуть обирати курси сертифікатних програм, курси в інших ЗВО у межах програм академічної мобільності, попередньо узгодивши їхній перелік у ЗВО, курси неформальної освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка організовується відповідно до Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Національного університету «Києво-Могилянська академія» (наказ № 80 від 14.02.2022 р.; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normativna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu?start=10). ОНП і НП передбачено: 1) практика ознайомча (обов'язкова ОК – ПП 1.2.1, 1 семестр – 3 кредити ЄКТС); 2) практика науково-дослідницька 1 (обов'язкова ОК – ПП 1.2.2, 2 додатковий семестр, 3 кредити ЄКТС); 3) практика науково-дослідницька 2 (обов'язкова ОК – ПП 1.2.3, 4 семестр, 6 кредитів ЄКТС); що у сумі становить 12 кредитів ЄКТС. Практику здобувачі проходять, згідно з укладеними договорами, на базах (усього на 01.12.2023 р. укладено угоди із 36-ю базами різних форм власності й підпорядкування; цей перелік щороку оновлюється згідно з актуальними соціальними проблемами й викликами об'єктивної реальності): Бучанська міська рада (20.08.2019 № 20/8/19), Громадська спілка «А 21 Україна» (03.09.2019 № 03/09/19), Всеукраїнська БО «КОНВІКТУС Україна» (25.08.2020 № 4), БО «Надія і житло для дітей» (25.08.2020 № 9), Центр «Жіночі перспективи» (26.08.2020 № 26/08/20, м. Львів), ГО «Донбас СОС» (27.08.2020 № 10), «Вінницька ГО «Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ» (31.08.2020 № 31/8/20), ГО «Українська академія лідерства» (13.08.2021 № 13/09/21) та багато ін. Практичну підготовку спрямовано на набуття важливих для професійної діяльності компетентностей, зокрема, практику ознайомчу – 1) загальні (ЗК2. Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності); 2) фахові (ФК7. Здатність до професійної рефлексії); практики науково-дослідницьку 1 і 2 – 1) загальні (ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями); 2) фахові (ФК14. Здатність до критичного оцінювання наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, ініціювання пропозицій і рекомендацій стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи) та ін., що сприяє: 1) зануренню здобувачів у практичну проблематику соціальної роботи; 2) підготовці якісної магістерської роботи, що посилює підготовку за ОНП конкурентоспроможних фахівців на сучасному ринку праці. Набуттю практичних навичок сприяють практичні заняття. Так, ОК 1.7. Дослідницький практикум сприяє набуттю «ФК18. Здатність здійснювати моніторинг та оцінювання соціальних програм та проєктів, спрямованих на покращення соціального добробуту вразливих груп». Керівники баз практик задоволені підготовкою здобувачів, що на зустрічі, зокрема, підтвердила Чернявська Анна (Міжнародна організація з міграції). Високий рівень задоволеності практичною підготовкою виявили здобувачі й випускники. Так, Коваль Анна (випуск 2016 р.) відзначила роль ознайомчої практики, за якої відбулося змістовне знайомство з діяльністю різних організацій, що відкрило широкі обрії працевлаштування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання за ОНП «Соціальна робота» спрямовано на набуття й вдосконалення здобувачами soft skills, чому сприяють впроваджені форми/методи навчання (кейс-методи, презентації, пошукова робота у групах, дискусії, проєктна діяльність, гостьові лекції тощо), практична підготовка (ознайомча та науково-дослідницькі практики – 1, 2), науково-дослідна робота (написання магістерських робіт, розробка й впровадження соціальних проєктів (зокрема, випускниця Тетяна Ростовська працювала з ВПО та особами, які постраждали від війни, у контексті протидії гендерно зумовленого насильства в умовах війни, впроваджуючи свої пропозиції та рекомендації), Здобувачі та випускники зацентрували увагу на набутті під час навчання у НаУКМА на ОНП «Соціальна робота» таких soft skills, як: саморефлексія (1 курс, Микола Каменев), критичне мислення, ініціативність, яка розгорталась, зокрема, через волонтерську діяльність (2 курс, Катерина Шестопалова), здатність до комунікації, у т. ч. й іноземною мовою, емпатії (випускниця, Єлизавета Якнюнас), креативність, управління часом і ресурсами (випускниця, Катерина Кріжік), а також навички прогнозувати дії та результати очікування, навички оцінювання/самооцінювання й прийняття управлінських рішень, стресостійкість та ін. Набуттю зазначених соціальних навичок, за словами здобувачів і випускників, сприяють ОК і ВК ОНП, у т. ч. спрямовані на вивчення міжнародного досвіду, що, у свою чергу, безпосередньо доступно через набуття / удосконалення знань з іноземної мови (наприклад, йдеться про ВК 2.10. Advanced International Social Work / Міжнародна соціальна робота-2. Окремий акцент під час спілкування було зроблено здобувачами й випускниками на важливості практичної підготовки (ознайомча, науково-дослідницькі практики, а також ОК 1.7 Дослідницький практикум. Загалом soft skills, набуті здобувачами й випускниками ОНП «Соціальна робота», охоплюють різноманітні площини життєдіяльності особистості – від особистісно креативної через сімейно й громадо згуртовану до професійної з урахуванням попередження ризиків особистісного й професійного вигорання (1 курс, Микола Каменев). Отже, організація викладання/навчання та зміст ОНП «Соціальна робота» сприяють: 1) набуттю загальних і фахових компетентностей; 2) покращенню ПРН; 3) безпосередньому розширенню soft skills, що відповідає цілям ОНП і ПРН, які передбачають гармонійне поєднання теорії й практики, помножене на міжнародний досвід.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Наразі у наявності декілька професійних стандартів, пов'язані з підготовкою фахівців за ОНП «Соціальна робота»: 1) професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 р. № 1179; 2) професійний стандарт «Соціальний працівник», затверджений наказом Міністерства соціальної політики України від 04.07.2019 р. № 1049. Компаративний аналіз ОНП «Соціальна робота» та зазначених професійних стандартів дозволив виявити наявність кореляції між ними, що стосується кваліфікаційних вимог, загальних і професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них, визначених у зазначених професійних стандартах. Так, слід зазначити, що: 1) загальній компетентності «Z.05. Здатність вчитися і бути навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації», передбаченій обома Професійними стандартами, відповідає «ЗК3. Здатність вчитися і

оволодівати сучасними знанням» (ОК 1.2 Методологія досліджень соціальної роботи; ОК 1.3 Професійні концепції у соціальної роботи; ПП 1.2.2 Практика науково-дослідницька 1; ПП 1.2.3 Практика науково-дослідницька 2); 2) ЗК «Z.06. Здатність працювати в команді» (Професійні стандарти) відповідає «ЗК11. Здатність працювати як у команді, так і одноосібно», розширена з огляду на сучасні події, зокрема пандемію та спричинені нею ізоляцію/самоізоляцію (ОК 1.6 Менеджмент в соціальної сфері; ВК 2.7 Соціальне підприємництво); 3) ЗК «Z.08. Здатність ініціювати, планувати та управляти змінами для вдосконалення існуючих та розроблення нових соціальних систем (ФСР) / послуг (Соціальний працівник)» релевантні «ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)»; «ФК8. Здатність ініціювати та просувати соціальні зміни, спрямовані на покращення соціального добробуту»; «ФК12. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій» (ВК 2.4 Соціальний маркетинг). Загалом зміст ОНП «Соціальна робота» спрямований на формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти компетентностей, необхідних для виконання фахових завдань у галузі знань 23 Соціальна робота.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) ЗВО використовує студентоцентрикований підхід, реалізацію якого регламентовано: 1) «Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2284-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma); 2) Положенням «Про самостійну роботу студентів НаУКМА» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/194-polozhennia-pro-samostiinu-robotu-studentiv-naukma). Так, навантаження здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти вимірюється у кредитах ЄКТС та становить усього 120 кредитів ЄКТС на весь період навчання (1 рік 10 місяців). Максимальне тижневе аудиторне навантаження для здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти не перевищує 18 годин. Розподіл годин навчального часу за тижнями і видами робіт вказується у силабусі навчальної дисципліни. Співвідношення між аудиторними годинами і годинами самостійної роботи, годинами лекційних і семінарських занять становить 1:2. Кількість годин аудиторних занять становить 33 % в одному кредиті, згідно з п. 3.8. Методичних вимог до структури і змісту навчальних планів в НаУКМА (наказ № 299 від 14.06.21 р.; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normativna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu). Навчальний час визначається для кожного курсу робочим навчальним планом, сформованим на основі навчального плану спеціальності 231 Соціальна робота та за результатами запису здобувачів на ВК на поточний навчальний рік, що визначає конкретні форми та обсяг проведення навчальних занять, форми і засоби контролю та атестації (п. 4.9. Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА). Загалом навантаження охоплює навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські, лабораторні, консультації), самостійну роботу та проходження контрольних заходів. Обсяг ОНП «Соціальна робота» та окремих її освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, що сприяє виконанню ними різноманітних завдань, у т. ч. й самостійної роботи. Слід зазначити, що, зі слів здобувачів і випускників, фактичне навантаження є реалістичним, що підтверджує наявність умов як для належного опанування здобувачем конкретної освітньої компоненти, так і для соціально орієнтованої діяльності (наприклад, розробка / участь у соціальних проєктах, у т. ч. міжнародного рівня; волонтерській діяльності тощо), що загалом сприяє особистісному й професійному розвитку здобувача, не обмеженого у реалізації індивідуальної траєкторії навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП «Соціальна робота» підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Однак заслуговує на увагу наявність чинного Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (наказ від 08.12.2020 р. № 479; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1784-polozhennia-pro-dualnu-formu-zdobuttia-vyshchoi-osvity), яким передбачено процедуру впровадження дуальної освіти у НаУКМА, що свідчить про потенційно широкі можливості зреалізації права здобувачів на формування індивідуальної освітньої траєкторії. При цьому слід зауважити, що ситуація війни, в якій наразі перебуває Україна, об'єктивно обмежує наявні можливості здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОНП «Соціальна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська

академія»: 1) освітні компоненти ОНП логічно систематизовані, що дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання за рахунок обов'язкових освітніх компонентів з урахуванням ознайомчої та науково-дослідницьких (1, 2) практик; крім того, досягненню цілей і ПРН сприяють і дисципліни вільного вибору, перелік яких, зокрема, охоплює 16 ВК, запропонованих ШСР з огляду на сучасні реалії буття українського народу, наприклад, ВК 2.13 Військова соціальна робота, що безпосередньо посилює підготовку здобувачів як професіоналів, здатних протистояти актуальним викликам сучасності; 2) наявні широкі перспективи для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів; 3) потужна практична підготовка здобувачів спрямована на набуття практичного досвіду з надання соціальних послуг, розробки й впровадження соціальних проєктів, проведення емпіричних досліджень; 4) здобувачі набувають важливих соціальних навичок (soft skills) – саморефлексія, критичне мислення, управління часом, креативність та ін., що відповідає цілям ОНП і ПРН; 5) наявна чітка кореляція ОНП і професійних стандартів «Фахівець із соціальної роботи» та «Соціальний працівник», що свідчить про актуальність ОНП та відповідність її змісту (програмних компетентностей і ПРН) викликам, ризикам і потребам сьогодення у сфері соціальної роботи, що, зокрема, доводить професійна діяльність випускників ОНП; 6) фактичне навантаження свідчить про створення комфортних умов як для належного опанування здобувачами конкретної освітньої компоненти, так і для соціально орієнтованої діяльності (участь у соціальних проєктах, волонтерстві, на чому акцентували увагу здобувачі та випускники), що загалом сприяє особистісному й професійному розвитку здобувача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за Критерієм 2, вважаємо, що рівень відповідності даному Критерію – «А», оскільки ОНП вирізняється логікою, структурованістю, систематизованістю, практичною орієнтованістю, завдяки чому досягаються цілі та програмні результати навчання, спрямовані на служіння людині, громаді й суспільству. Здобувачі, навчаючись на ОНП, повною мірою зреалізують індивідуальну освітню траєкторію, зокрема, через індивідуальний вибір навчальних дисциплін, набувають потужної практичної підготовки та soft skills, що відповідає цілям ОНП і ПРН. Отже, ОНП «Соціальна робота» не тільки відповідає нормативним вимогам до її впровадження, але й вирізняється ефективною спрямованістю на особистісний і професійний розвиток здобувачів і – відповідно – випускників як: 1) креативних особистостей, свідомих соціальної відповідальності, 2) обізнаних і конкурентоспроможних фахівців із соціальної роботи – практиків і науковців, на чому зацентрували увагу як здобувачі (зокрема, Шестопалова Катерина, 2 курс), так і випускники (зокрема, Кріжік Катерина).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників на ОНП «Соціальна робота» містяться на офіційному веб-сайті Національного університету «Києво-Могилянська академія» – <https://vstup-old.ukma.edu.ua/golovna/pravylya-pryjomu-naukma/>. Зазначені Правила розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, які щороку затверджуються МОН України, «Правил прийому до НаУКМА в 2022 році» (<https://bit.ly/3VomXwX>) та затверджено в установленому порядку. Правила прийому є чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень та обмежень до доступу на навчання за ОНП «Соціальна робота» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У ЗВО розроблено «Правила прийому до НаУКМА в 2022 році» (<https://vstup-old.ukma.edu.ua/golovna/pravylya-pryjomu-naukma/>) (<https://bit.ly/3VomXwX>) відповідно до Умов вступу на навчання до ЗВО України, затверджуваних наказом МОН України щороку, у зв'язку з чим щороку оновлюються й зазначені Правила. Правила прийому на

навчання за ОНП є чіткі, не містять дискримінаційних положень (приймаються громадяни України; іноземці; особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають відповідний ступінь, освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути вищу освіту). Вступ на ОНП здійснюється на конкурсній основі у межах ліцензованого обсягу за спеціальністю 231 Соціальна робота за результатами фахового вступного випробування (на навчання за бюджетною формою навчання) та розгляду мотиваційного листа (для вступу лише на контрактну форму навчання). Слід зауважити, що включно до 2021 р. вступники складали Єдиний вступний іспит з іноземної мови (англійської) (ЄВІ). Фахове вступне випробування проводиться дистанційно в режимі онлайн з використанням платформи MS Teams (Дод.11 до Правил прийому) у формі письмового екзамену та дозволяє перевірити рівень сформованості системи загальних і фахових компетентностей, а також здобутих програмних результатів навчання, необхідних для здобуття вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 231 Соціальна робота. З огляду на зазначене Програма фахового вступного випробування переглядається щороку, обговорюється й затверджується на засіданні кафедри Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця, охоплює теоретичні знання вступників з базових дисциплін «Вступ до соціальної роботи», «Теорії та методи соціальної роботи», а також спрямовується на визначення їх готовності до засвоєння ОНП «Соціальна робота». Фахове вступне випробування за спеціальністю 231 Соціальна робота (ОНП «Соціальна робота») вважається успішним за умови отримання абітурієнтом 100 – 200 балів за письмову екзаменаційну роботу. При вступі на бюджет необхідний мінімальний конкурсний бал становить 125; при вступі на контракт – 100.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), регулюються такими чинними документами, як: 1) Положення про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти (наказ № 289 від 10.09.2020 р.; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumennaukma/doc_download/1450-polozhennia-pro-poriadok-uchasti-u-prohramakh-mizhnarodnoi-akademichnoi-mobilnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity); 2) Положення «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (наказ № 300 від 14.06.2021р.; <https://bit.ly/3GPP3gr>); 3) Положення про критерії оцінювання знань здобувачів освіти в НаУКМА (наказ № 643 від 29.12.21 р.; <https://bit.ly/3igiZrK>); 4) п. 2, 3 наказу № 447 від 25.11.2022 р. «Про особливості організації освітнього процесу, проведення заліково-екзаменаційних сесій в умовах воєнного стану» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2909-nakaz-vid-25-11-2022-447). Усі документи – загальнодоступні, розміщені на офіційному сайті НаУКМА (<https://dfc.ukma.edu.ua>) та на сторінці відділу міжнародного співробітництва (<https://www.facebook.com/groups/Int.naukma/>). За час реалізації ОНП «Соціальна робота» наявні факти визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності: здобувачці Скороход Х. (програма академічної мобільності Erasmus+ KA107, Гельсінський Університет, Фінляндія) у період з 12.01.2021 по 31.05.2021 рр. було перезараховано такі дисципліни: ОК – «Дослідницький практикум» (3,5 кредити); професійно-орієнтовані вибірково: «Гендер та соціальна психологія» (5 кредитів), «Підприємництво в соціальному контексті» (5 кредитів), «Різноманітність, міграція та проблеми глобальної соціальної роботи» (5 кредитів); ВК – «Соціально-психологічні теорії поведінкових змін» (5 кредитів), «Добробут» (5 кредитів). Загалом у НаУКМА чинні Положення й процедури є чіткі, зрозумілі, доступні, а процес їх дотримання є послідовний. Здобувачі обізнані про наявність можливості перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у НаУКМА регламентовано Положенням про порядок та процедуру визнання в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту (наказ № 530 від 30.12.2020 р.; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1863-polozhennia-pro-poriadok-ta-protseduru-vyznannia-rezultativ-cherez-neformalnu-osvitu). Слід відзначити доступність, чіткість і зрозумілість чинного Положення, розміщеного у загальному доступі на офіційному сайті НаУКМА (<https://bit.ly/3Xu91m0>). РН неформальної освіти можуть бути визнані повністю (зараховані як окремий курс) або частково (зараховані окремі види діяльності у межах ОК). Так, у межах ОК 1.2 «Методологія досліджень у соціальній роботі» здобувачам за ОНП відвідання 2-х лекційних занять було зараховано за воркшоп Школи Cedos «Фокус-групи та глибинні інтерв'ю: від планування до кодування» (28.01.2021; <https://www.facebook.com/events/422975678806160>). У межах ВК 2.6 «Основи соціального діалогу: курс з комунікацій» здобувачам за ОНП було зараховано 4 год. семінарських занять з курсу через проходження ними online курсу «Будуємо діалог в громаді» у межах проекту «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (літо 2021 р.). Отже, здобувачі за другим (магістерським) рівнем вищої освіти мають можливість отримання неформальної або інформальної освіти, результати навчання за якою визнаються НПП, що, зокрема, сприяє реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОНП «Соціальна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»: 1) Правила прийому на навчання враховують особливості самої ОНП, що, зокрема, простежується у Програмі фахового вступного випробування; 2) наявні факти визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності (приклад здобувачки Скороход Х. (програма академічної мобільності Erasmus+ KA107, Гельсінський Університет, Фінляндія, 12.01.2021 – 31.05.2021 рр.); 3) впровадження елементів неформальної освіти, зокрема, у межах самостійної роботи здобувачів, що, зокрема, сприяє реалізації їхньої індивідуальної освітньої траєкторії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за Критерієм 3, вважаємо, що рівень відповідності даному Критерію – «А», оскільки у Процедурі вступу максимально враховано особливості самої ОНП, що відображено у змісті Програми фахового вступного випробування; наявна практика визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, під час академічної мобільності (Скороход Х.); НПП кафебри ШСР впроваджують елементи неформальної освіти, зокрема, у межах самостійної роботи здобувачів, що сприяє реалізації їхньої індивідуальної освітньої траєкторії. Отже, доступ до ОНП «Соціальна робота» та визнання результатів навчання не лише відповідають нормативним вимогам до реалізації даної ОНП, але й вирізняються значними перевагами, що виявляються у сприянні ЗВО особистісному та професійному розвитку здобувачів, здатних після отримання освіти на ОНП сприяти впровадженню змін у соціальній роботі та соціальній політиці з метою підвищення добробуту й якості життя населення України.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

За результатами аналізу ОНП, інтерв'ювання НПП з'ясовано, що навчання і викладання здійснювалося у поєднанні очної і дист. форм навчання за допомогою поєднання традиц. системи методів та інтерактивн. методик, регламентованих «Полож. про орг. осв. проц. у НаУКМА» (<https://bit.ly/3GGRobj>). Для досягнення ПРН вик-ся методи проблемного викладання, аналіз наукових джерел і нормативних документів, словесні, пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові методи, демонстрації, підготовки доповідей і презентацій, дискусії, роботи у малих групах, вправи із застосуванням методів збору та аналізу даних дослідження, кейс-метод, що сприяє форм. проф. компетентн. у здобувачів, здатності вирішувати проблемні, складні професійні завдання та їх самостійності. Ці позиції підтверджені результатами зустрічей з НПП та здобувачами. У ході зустрічі зі здобувачами й НПП з'ясовано, що викладачі використовують студентоцентрований стиль навчання, для розвитку науково-дослідного потенціалу здобувачів освіти застосовують технології проблематизації, візуалізації інформації, розбір конкретних випадків та проєктувальні завдання. Принцип студентоцентрованості та академічної свободи орієнтовані як на здобувачів (вибір форм навчання, баз проходження практики, тематики й методів дослідження кваліфікаційної роботи, обговорення форм та методів навч. під час зустрічей, формування інд. навч. плану (не менше 25 % ВК)), так і на НПП (самостійно визначають зміст ОК, обирають доцільні форми і методи навч. й викл. (Полож. про орг. осв. проц. в НаУКМА <https://bit.ly/3GGRobj>). В основному методи навч./викладання відображено у силабусах ОК, які є на платформі дист. навчання DistEdu (<https://distedu.ukma.edu.ua>), що дає можливість простежити відповідність заявлених методів і прийомів ПРН. У період карантинних обмежень і з початком військ. дій осв. процес відбувається у режимі дист. навч., коли студенти можуть відвідувати лекції, виконувати завдання у синхронному та асинхронному режимах. Наявність і наповненість курсів дист. навч. було перевірено під час зустрічі з О. Подденежним, керівником

центру електронної осв. НаУКМА. Під час зустрічі з представником Центру забезпечення якості осв. в НаУКМА, випускниками та здобувачами ВО було з'ясовано, що заклад проводить постійне опитування щодо вивчення їх думки про доцільність та використання форм і методів навч. у кінці кожного триместру (відповідно до Полож. про вн. забезп. якості осв. НаУКМА <https://qa.ukma.edu.ua/>). Проте ЕГ не змогла ознайомитися з результ-ми опитувань, оскільки за словами адміністрації НаУКМА, вони є закритими, лише для внутрішнього користування. У відповідь на запит ЕГ Гарантом було надано анкету опитування здобувачів, випускників, скріншоти опитувань та витяги з протоколів засідань кафедри з аналізом і врахуванням побажань здобувачів ОНП за результатами цих опитувань. Також викладачі всіх ОК проводять опитування студентів щодо рівня й змісту задоволеності формами та методами навчання по завершенню курсу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами аналізу даних із відомостей про самооцінювання, матеріалів, розміщених на сайті ЗВО, опитування студентів та НПП можна констатувати, що здобувачам надається зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання кожного компоненту ОНП, а також порядку та критеріїв оцінювання у межах всіх освітніх компонентів. Зазначена інформація міститься у робочих програмах дисциплін, програмах практик, вимогах до написання кваліфікаційних робіт, представлена у силабусах та на курсах дистанційного навчання. Анотації курсів доступні на сторінці кафедри (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/fsnst/shkola-sotsialnoj-roboti-im-profesora-volodimira-poltavtsya>). У ході проведення фокус-групи здобувачі ОНП повідомили, що на першому занятті отримують загальну інформацію про організацію освітнього процесу, порядок і критерії оцінювання, також досить детально подано систему оцінювання навчальних досягнень студентів (широкий перелік видів діяльності студента з відповідними максимальними кількостями балів) у силабусах. Інформація щодо організації освітнього процесу (графіки освітнього процесу, види підсумкових форм контролю (екзамени, заліки, атестаційні экзамени), розклади занять, екзаменаційних сесій, атестаційних іспитів) розміщуються на сайті НаУКМА (<https://www.ukma.edu.ua/>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час зустрічей з гарантом ОНП, НПП, здобувачами вищої освіти ОНП та вивченням додаткових документів, наданих Гарантом ОНП на запит ЕГ, підтверджено, що поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОНП відбувається та забезпечується НаУКМА через написання кваліфікаційних робіт, проходження практик з метою організації і проведення досліджень. Зокрема, Пілат Катерина у 2021 році відзначена премією імені М. Кравця за розробку й реалізацію дослідження «Формування цифрових навичок у засуджених осіб в установах виконання покарань на етапі підготовки до звільнення». У ході зустрічей з випускниками та здобувачами ОНП підтверджено, що вони залучені до роботи Центру соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів НаУКМА (<https://bit.ly/3PzTYVc>), де надають послуги іншим студентам і проводять свої наукові дослідження. З 2020 року його очолює студентка, а потім і випускниця ШСР Кріжік Катерина, яка на базі Центру проводила магістерське дослідження. Здобувачі ОНП брали участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Соціальна робота» (Кравчук Т., Ростовська Т. (3 місце)). У здобувачів та НПП ОНП є можливість презентувати наукові доробки під час щорічних конференцій (<http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15403>) та Наукових читань ім. В.І. Полтавця (<https://bit.ly/3YCAFuW>). Здобувачі залучаються до розробки та реалізації соціальних проєктів (лауреатом відзнаки *PoltavetsSocialWorkAward* у 2021 році стала Кріжік Катерина, яка спільно з іншими студентами представила проєкт, спрямований на подолання негативних наслідків ізоляції від COVID-19 <https://bit.ly/3WroLCN>). З 2021 р. дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти відбувається через залучення та можливість реалізувати свої дослідження у межах НДР кафедри «Соціальна робота на сучасному етапі» (№ 0121U114494), що підтверджено звітом.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ході співбесід з НПП, Гарантом ОНП було з'ясовано, що оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі соціальної роботи, зміни нормативно-правового забезпечення соціальної сфери відбувається щороку. Також було з'ясовано, що НПП кафедри ШСР при оновленні робочих і навчальних програм орієнтуються на світові стандарти освіти й підготовки фахівців із соціальної роботи, враховують практичні навички, котрі отримали у ході наукової діяльності, участі у різноманітних освітніх, науково-практичних проєктах, програмах міжнародної мобільності і співпраці, участі у конференціях, вебінарах, організованих фаховими асоціаціями, членом яких є ШСР, підвищення кваліфікацій як в Україні, так і за кордоном, а також враховують потреби роботодавців і побажань студентів (ця інформація була підтверджена у ході зустрічей з НПП, здобувачами та стейкхолдерами). До ОНП було включено нові вибіркові гостьові курси «Advanced International Social Work» (проф. М. Кронін, О. Бойко) та курс «Зміцнення резилієнс громади і кризове мережування» (О. Бойко, bit.ly/3Yhxlst), які викладаються англійською мовою. Н. Гусак після стажування у м. Вест-Пойн (США) у 2019 р., було розроблено вибіркового курсу «Військова соціальна робота», до читання окремих лекцій залучалися фахівці з

інших країн (bit.ly/3W6gd7L). Оновлюється зміст окремих ОК – вносяться нові теми, враховуються результати практичних досліджень ШСР у міжнародних проєктах, йдеться, зокрема, про ОК «Професійні концепції в соціальній роботі», «Дослідницький практикум» (bit.ly/3jfAE3H). Науково-педагогічні працівники постійно переглядають та оновлюють зміст лекцій, зокрема вводять нові статистичні дані, відстежують зміни у законодавстві, впроваджують сучасні методики і методи викладань (Н. Бондаренко, Н. Кабаченко, О. Стефанова). У процесі ознайомлення із силабусами НПП кафедри підтверджено оновлення змісту та літератури.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час зустрічей з гарантом ОНП, керівником відділу міжнародних зв'язків та співробітництва Л. Човнюк, вивчення нормативних документів НаУКМА з'ясовано, що міжнародній співпраці надається вагоме значення на інституційному рівні, оскільки вона є стратегічним пріоритетом, що відображено у Стратегії розвитку ЗВО на 2021 – 2025 (<https://bit.ly/3uIIIUJ>). Навчання, викладання, стажування, здійснення наукової діяльності в іноземних ЗВО, в Україні чи поза її межами регулюється Положенням про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти НаУКМА (https://dfc.ukma.edu.ua/doc_new/2016/mobility/principle_for_page.pdf). НПП ОНП залучені до участі у міжнародних проєктах, викладання і стажування у зарубіжних ЗВО: О. Бойко, Н. Кабаченко (Університет ім. Я. Коменського, Словаччина), О. Савчук (Мічиганський Ун-т, США), Н. Гусак (Dublin City University, Ireland; University of Kent, Wayne State School of Social Work at Wayne State University, Брин Мор (Коледж, США), Н. Кабаченко (University College of London, UK). Студентка Скороход Христина у 2021 р. навчалася у Гельсінському університеті (Фінляндія) за програмою академічної мобільності Erasmus+ KA107 (надано підтверджуючі документи у відповідь на запит ЕГ). Під час інтерв'ювання Гаранта ОНП з'ясовано, що до викладання деяких курсів або окремих тем ОК залучалися іноземні дослідники: проф. М. Кронін, США (курси Advanced ISW, Social Entrepreneurship, bit.ly/3FINVto), проф. Д. Завіршек (Словенія), проф. Ш. Рамон і проф. М. Доел (Велика Британія), проф. К. Панаріотопулос (Греція). Підтвердженням налагодженої міжнародної діяльності ШСР є членство у Міжнародній Асоціації ШСР (IASSW), Європейській Асоціації ШСР (EASSW), Європейській субрегіональній Асоціації ШСР (EsrASSW).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. В освітньому процесі застосовуються традиційні та інтерактивні методи навчання й викладання. Здобувачі вищої освіти ОНП своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК освітньої програми та атестації загалом. Можуть самостійно обирати теми кваліфікаційних робіт та місця проходження практичної підготовки. Усі матеріали до курсів знаходяться у вільному доступі на сайті, активно використовується платформа е-навчання, яка стала особливо актуальною в умовах дистанційного навчання. Важливим є залучення іноземних фахівців до викладання як цілих курсів, так і окремих тем, участь НПП у міжнародних проєктах, викладанні і стажуванні у зарубіжних вузах. На окрему увагу заслуговує викладання певних курсів англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Загалом, слабких сторін не виявлено, проте рекомендовано менеджменту закладу переглянути політику щодо публічності та прозорості проведення та результатів опитування якості вищої освіти здобувачами; гаранту ОНП розвивати напрям академічної мобільності здобувачів вищої освіти ОНП через залучення до міжнародної діяльності, участі у проєктах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ зробила висновок, що освітньо-наукова програма має достатній рівень за всіма підкритеріями. Форми і методи викладання, навчання відповідають цілям і програмним результатам навчання та сприяють їх досягненню. Реалізація освітнього процесу на ОНП здійснюється із застосуванням студентоцентрованого підходу та принципу

академічної свободи. Регулярно проводяться опитування здобувачів. НПП активні та академічно мобільні, постійно задіяні до підвищення кваліфікації через низку закордонних наукових стажувань, практичної діяльності, а результати реалізуються як в освітньому процесі, так і в оновленні робочих програм. Однак за усіх переваг потребує посилення активності здобувачів. Отже, вважаємо, що рівень відповідності Критерію 4 – «В».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА (Наказ № 300 від 14.06.21 р., <https://bit.ly/3GGRobj>), Положенням про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів вищої освіти НаУКМА (Наказ № 250 від 06.07.2022 р., bit.ly/3HyDfzF), Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУКМА (Наказ № 643 від 29.11.21, <https://bit.ly/3rLgy2P>), де зазначається, що контрольні заходи включають поточний контроль, підсумковий контроль й атестацію. Деталізовану інформацію про види контролю та їх оцінку зазначено у силабусах навчальних дисциплін, які є у вільному доступі на платформі DistEdu. У ході зустрічі з НПП було зазначено що формами контрольних заходів, обраних в ОНП для оцінювання досягнутих ПРН, є: первинний контроль, який здійснюється на першому занятті для встановлення рівня знань студента з тематики курсу через тестування, експрес-опитування, поточний контроль – здійснюється під час семінарських і практичних занять шляхом опитування, письмових робіт, оцінювання презентацій, тестування, індивідуальних і групових завдань, і підсумковий контроль, який передбачає заліки та іспити. Форми контролю та критерії оцінювання обираються НПП залежно від особливостей та обсягу дисциплін. Загальне оцінювання здійснюється на підставі суми результатів проміжного й підсумкового контролю знань. Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання дисципліни. Інформація про графік навчання, терміни підсумкового контролю є у вільному доступі: зазначену інформацію розміщено на інформаційних стендах факультету, кафедри, на веб-сайті НаУКМА, а також вона поширюється через електронні пошти студентів ОНП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

З'ясовано, що форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота, затвердженого наказом МОН № 556 від 24.04.2019 року. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Це відображено в ОНП та навчальному плані. Порядок підготовки й захисту кваліфікаційних робіт регламентований Положенням про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА (Наказ № 95 від 02.03.2020, <https://bit.ly/3LX33oY>). Магістерська робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері соціальної роботи, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів. Вимоги стандарту щодо академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації реалізуються. Захищені магістерські роботи зберігаються на сайті НаУКМА у депозитарії наукової бібліотеки.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основними документами, якими регулюється процедура проведення контрольних заходів, є Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (Наказ № 300 від 14.06.21 р., <https://bit.ly/3GGRobj>), Положення про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів вищої освіти НаУКМА (Наказ № 250 від 06.07.2022 р., bit.ly/3HyDfzF), Положення про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУКМА (Наказ № 643 від 29.11.21 р., <https://bit.ly/3rLgy2P>), Положення про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА (Наказ № 95 від 02.03.2020 р., bit.ly/3j1VK5a). У зв'язку з військовими діями, у 2022 р., встановлено окремі правила атестації – затверджено Положення про організацію й проведення атестації здобувачів вищої освіти у 2022 році (Наказ № 191 від 20.05.2022 р., <https://bit.ly/3tV4Nr3>). У ході зустрічі здобувачі підтвердили, що на початку вивчення дисципліни викладачі ознайомлюють їх з формами контролю під час навчання, критеріями оцінювання, особливості підсумкового оцінювання. До атестації здобувачів активно залучені професіонали-практики. На зустрічі з роботодавцями А. Чернівська – керівниця регіональної команди з питань захисту, Міжнародна організація з міграції, – зазначила, що вона залучалася як експерт до оцінювання екзаменаційних робіт студентів, інші стейкхолдери відмітили, що оцінюють проходження практики здобувачів у своїх організаціях. На зустрічах з представниками Центру забезпечення якості освіти НаУКМА (Н. Старинська) та здобувачами ОНП було

підтверджено, що проводяться щомісячні опитування здобувачів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання та об'єктивності екзаменаторів. Про виявлені недоліки повідомляється завідувачу кафедри та конкретному викладачу. Спількування з НПП та здобувачами дало можливість встановити, що випадків оскарження результатів проведення контрольних заходів на ОНП не було, але при проведенні контрольних заходів екзаменатори завжди інформують здобувачів про можливість апеляції та терміни її подання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу у НаУКМА регулюються Положенням «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (Наказ № 112 від 07.03.2018 р., <https://bit.ly/ztXf4mi>), Кодексом етики НаУКМА. Так, діє комітет з етики (Наказ № 210 від 06.07.2020 р., Наказ № 504 від 27.10.2021 р., <http://bit.ly/zimBkUo>). Питаннями академічної доброчесності переймається Центр забезпечення якості освіти, на сторінці якого є інформація щодо академічної доброчесності (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>). Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності у НаУКМА використовується онлайн-сервіс пошуку плагіату «Unichек», який інтегрований у систему дистанційного навчання DistEdu й автоматично перевіряє усі завантажені студентами тексти з навчальних курсів. Проте на час проведення експертизи дана опція була відключена через різке підвищення кількості перевірок задля економії ресурсу для обов'язкових перевірок курсових та кваліфікаційних робіт. За потреби здобувачі вищої освіти можуть звернутися до викладача Н. Макосій, відповідальної за академічну доброчесність на кафедрі ШСР, для перевірки текстових документів на плагіат. Також ЗВО популяризує питання академічної доброчесності, що було підтверджено під час зустрічі з представниками студентського самоврядування, де Темченко Олександра, голова Студентської колегії, зазначила, що студенти ознайомлюються з Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА після вступу на ОНП, складають присягу, яка засвідчується підписом і зберігається в особовій справі кожного студента.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів здобувачів вищої освіти є чіткі, зрозумілі, оприлюднюються заздалегідь та доступні для ознайомлення на сайті НаУКМА впродовж навчального року. Застосовуються різні види контролю, що дозволяє перевірити досягнення ПРН. До підсумкової атестації здобувачів залучені професіонали-практики. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. НаУКМА проводяться комплексні заходи щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти. Студенти є обізнаними з питань академічної доброчесності. Перевірка текстових документів на академічну доброчесність здійснюється у НаУКМА за допомогою програми «Unichек».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Наразі можливість перевірки письмових робіт на наявність запозичень (плагіату) на платформі DistEdu модулем Unichек відключено. Рекомендації: З початком нового семестру 2022/2023 н. р. відновити можливість перевірки письмових робіт на наявність запозичень (плагіату) на платформі DistEdu.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти у НаУКМА є чіткі й зрозумілі та заздалегідь оприлюднені на сайті ЗВО. НаУКМА проводяться комплексні заходи щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, до атестації здобувачів активно залучені професіонали-практики. Констатовано загальну відповідність критерію щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проведений аналіз дає підстави стверджувати відповідність професійній кваліфікації НПП за ОНП. Згідно з інформацією СО (Табл. 2), викладання дисциплін забезпечують як штатні НПП кафедри, які мають кваліфікацію відповідно до дисциплін, що підтверджено документом про освіту чи науковий ступінь, так і залучені викладачі-сумісники, які мають досвід фахової практичної, управлінської, дослідницької роботи відповідно до дисциплін, які викладається. ОК, що забезпечують формування ФК, викладають НПП кафедри, які мають наукові ступені, базову освіту за профілем ОНП. Усі НПП ШСР мають не менше 4 видів і результатів професійної діяльності за п. 30 ЛУ провадження освітньої діяльності. Стаж НПП за основним місцем роботи – не менше 10 р. З'ясовано, що НПП, які не мають базової освіти за спеціальністю (Н. Гусак, Н. Кабаченко), регулярно проходять стажування у вітчизняних і закордонних ЗВО, мають відповідні наукові й навчально-методичні публікації. Група забезпечення ОНП представлена професійним складом науковців-практиків, серед яких 1 доктор філософії (PhD) із соціальної роботи (О.Бойко). Загалом кваліфікація НПП за ОНП забезпечує досягнення визначених цілей і ПРН, оскільки їх академічна та/або професійна кваліфікація підтверджена участю у конференціях різного рівня у галузі СР, науковим і навчально-методичним доробком, що має безпосереднє відношення до дисциплін, які НПП викладають. ЕГ було встановлено, що НПП систематично проходять підвищення кваліфікації, про що свідчать сертифікати (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>). Серед НПП є координатори, експерти низки соціальних проєктів, у т. ч. проєктів Світового банку, і соціальних ініціатив («Social Work Education in Post-soviet Countries: Changing Landscapes (Освіта із соціальної роботи в пострадянських країнах: контексти, що змінюються)»; Французької міжнародної експертизи ініціатива 5 %, «Розбудова потенціалу з метою реалізації якісних гендерно-чутливих інтервенцій зі зменшення шкоди в Україні» (МБФ «Альянс громадського здоров'я»); Фонду «Відродження»; UNDP; «HoltInternational»; «МOM»; «Делойт» тощо; учасники літньої школи «Програма професійного розвитку викладачів, спрямована на системну інтеграцію soft skills в освітній процес та підвищення кваліфікації викладачів в НаУКМА»; учасники американської програми академічних обмінів «Fulbright Faculty Development Program», Університет Алабами у Бірмінгемі (США); дослідниця, доцент Орхуського ун-ту (Данія); член Національної ради з питань протидії ВІЛ/СНІДу та туберкульозу в Україні при Кабінеті Міністрів; член Громадської ради при Міністерстві соціальної політики; Державний експерт експертної групи з питань захисту окремих соціальних груп та людей похилого віку Директорату розвитку соціальних послуг та захисту прав дітей Міністерства соціальної політики України тощо. Факти підтверджено відповідними документами, наданими Гарантом ОНП на запит ЕГ, які свідчать про високий професіоналізм і кваліфікованість НПП, що забезпечують викладання на ОНП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору науково-педагогічних працівників відбуваються згідно з «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА (Наказ № 126 від 14.06.2020 р., <https://bit.ly/3AUdDsR>). За підсумками зустрічей із менеджментом закладу, а також керівником відділу кадрів та роботи з персоналом Т. Полторак було встановлено, що конкурсний відбір НПП та укладання з ними трудових договорів відбувається відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішніх положень ЗВО. До уваги беруться професіоналізм та спроможність забезпечити викладання на ОНП, наукові публікації, участь у стажуваннях, участь у освітньо-наукових проєктах і програмах, знання англійської мови. Викладачі-сумісники залучаються поза конкурсом, на підставі оцінки їх наукового доробку й професійної кваліфікації гарантом ОНП, з ними підписується строковий трудовий договір. Загалом процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та відкритими.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО активно співпрацює та залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Це реалізується через укладені договори із соціальними закладами та установами (базами практики) про проходження практики здобувачами вищої освіти, а також через безпосереднє залучення стейкхолдерів до освітнього процесу. Так, у процесі інтерв'ювання стейкхолдерів (Є. Кувшинова, виконавчий директор ВБО «Конвіктус Україна»; Н. Майорова, заступник виконавчого директора ВГО «Коаліція захисту прав осіб із інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень»; Н. Гуржій, Голова правління БО «Благодійний Фонд «Рокада»; А. Чернявська, керівниця регіональної команди з питань захисту, Міжнародна організація з міграції; М. Кулеба, Уповноважений Президента України з прав дитини (2014 – 2021 рр.); Голова правління, Благодійний фонд «Спасемо Україну») з'ясовано їх активну участь у процесі реалізації ОНП через надання можливості набуття професійних умінь та навичок через практику, надання пропозицій тем кваліфікаційних робіт та подальше проведення експериментальних досліджень на базі установи, залучення до розробки ОНП в якості рецензентів та активних учасників обговорення ОНП. Роботодавцями було наголошено на тому, що після проходження практики частина здобувачів залишилися там працювати.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Важливо відзначити, що низка НПП за даною ОНП є також практиками у сфері соціальної роботи, залученими до забезпечення як окремих занять (Н. Гуржій, Голова правління БО «Благодійний Фонд «Рокада») так і окремих ОК на постійній основі: Є. Кувшинова (виконавчий директор ВБО «Конвіктус Україна», Член Національної ради з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу в Україні), О. Стефанова (експерт Директорату розвитку соціальних послуг та захисту прав дітей Міністерства соціальної політики України), І.Тимощенко-Петрова (експертка в галузі стратегічного планування та організаційного розвитку; засновниця та директорка бюро стратегічного супроводу Superwise), які працюють на кафедрі за сумісництвом. До читання гостьових курсів (наприклад, «Робота з травмою та кризовий менеджмент») залучаються клінічні психологи Норвезького Національного Центру Л. Лістер, Б. Екорнас, А. Нуїла, bit.ly/3Yhxlst). До викладання окремих лекцій студентам магістерської програми ШСР запрошує практичних фахівців, дослідників соціальної роботи з інших країн (проф. Шула Рамон, Джеймс Кокс, проф. К. Панагіотопулос, проф. Д. Завірішек).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Вимоги до професійного розвитку викладачів визначено Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та НПП НаУКМА (bit.ly/3V4EKbN), затверджено Концепцію професійного розвитку НПП і педагогічних працівників. Викладачі мають вільний вибір способів підвищення кваліфікації, що відповідає принципам академічної свободи. На рівні ЗВО сформовано внутрішньо університетську систему підвищення кваліфікації з можливістю отримати відповідні сертифікати. Центр забезпечення якості освіти (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>) безпосередньо долучений до підвищення професійної компетентності викладачів через Програму професійного розвитку НПП та педагогічних працівників, щорічну «Конференцію викладацької майстерності для викладачів НаУКМА», проведення довгострокових та короткотермінових курсів підвищення кваліфікації викладачів, які пройшли викладачі Н. Кабаченко, О. Бойко, Н. Романова, І. Мажак. Викладачі ШСР проходили стажування і у закордонних ЗВО: Бойко О., Кабаченко Н. (Ун-т імені Я. Коменського, Словаччина, 2019), Савчук О. (Мічиганський Ун-т, США), Гусак Н. (Dublin City University, Ireland; University of Kent, USA, Wayne State School of Social Work at Wayne State University, USA, 2021-22; Брин Мор Коледж, США, 2022), Кабаченко Н.В. (University College of London, UK, 2022), що підтверджується наданими на запит ЕГ документами. З метою професійного розвитку викладачі ШСР брали участь у Всеукраїнських та Міжнародних конференціях, семінарах: Н. Гусак (міжнародна конференція «Міжнародна військова соціальна робота», 2019, м. Вест-Пойн, США), Бойко О. (Міжнародний форум соціального підприємництва, 2021, Вінниця, Україна; People Global Summit, by UN, 2022). Залучалися як експерти, тренери у міжнародних наукових проєктах: Кабаченко Н. (проєкт «Сприяння розвитку у соціальної інфраструктури (УФСІ VI)), Н. Гусак (проєкт «Mental Health 4all in Ukraine»).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ встановлено, що стимулювання розвитку викладацької майстерності у НаУКМА передбачає матеріальні й моральні заохочення і регламентується Положенням про Преміювання співробітників НаУКМА за публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Web of Science Core Collection та (чи) Scopus (<https://www.slideshare.net/naukmalibrary/ss-60685207>). В окремих випадках за особливі успіхи у науково-дослідній роботі Президентом НаУКМА можуть бути встановлені додаткові премії кращим молодим науковцям (віком до 35 років), співробітникам, що опублікували статтю у журналах з високим імпаکت-фактором і/або SJR для конкретної наукової галузі, співробітникам, які мають високі індивідуальні наукометричні показники (наприклад, h-індекс) у конкретній науковій галузі (bit.ly/3G1QFCU). При інтерв'юванні фокус-груп ця інформація була підтверджена віцепрезидентом з науково-педагогічної роботи НаУКМА, науково-педагогічними працівниками.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Викладачі, залучені до освітнього процесу, мають різного рівня публікації, проходять стажування в університеті та за кордоном. Експертна група відзначила активну та плідну співпрацю НаУКМА з роботодавцями. Відзначаємо регулярне залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, представників роботодавців, троє з яких навіть працюють на кафедрі за сумісництвом. Конкурсний відбір викладачів здійснюється прозоро за чітко прописаними процедурами. Система заохочення викладацької майстерності наявна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не всі викладачі ОНП мають базову освіту відповідного профілю, відсутній доктор наук в основному складі, який забезпечує викладання профільних дисциплін. Рекомендації: Бажано у новому семестрі 2022/2023 н. р. та безпосередньо у новому 2023/2024 н. р. залучити до читання фахових дисциплін доктора наук, керівництву закладу – сприяти у захисті докторської дисертації науково-педагогічних працівників кафедри ШСР.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо людських ресурсів. Загалом впровадження ОНП «Соціальна робота» в освітній процес за Критерієм 6 відповідає нормативним вимогам.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду освітнього середовища ЕГ переконалась у тому, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є на високому рівні та сприяє досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання, визначених даною ОНП. Під час відео-огляду матеріальної бази представлено навчальні приміщення, великі лекційні аудиторії з достатньою кількістю робочих місць, аудиторії для практичних занять, які мають мультимедійне забезпечення, проектори, фліп-чарти. Комп'ютерні класи обладнані сучасною технікою, доступом до мережі Internet. Також у НаУКМА функціонує онлайн центр, де викладачі мають змогу проводити заняття в онлайн форматі або робити попередній відео запис занять. У ЗВО діє бібліотечна мережа. У бібліотеці є читальний зал, інтернет зал (<https://library.ukma.edu.ua>). Також у бібліотеці наявний доступ до баз даних (<https://library.ukma.edu.ua/resursy/bazy-danykh>), функціонує автоматизована бібліотечно-інформаційна система ALEPH та інституційний репозитарій (<http://ekmair.ukma.edu.ua/>). У мережі НаУКМА працює Американська бібліотека ім. В. Китастого (<https://al.ukma.edu.ua/>). Навчально-методичне забезпечення наявне у публічному доступі на платформі (<https://distedu.ukma.edu.ua>). Бібліотечний фонд постійно поповнюється сучасними підручниками та періодичними виданнями зі спеціальності. Учасники освітнього процесу мають вільний та безкоштовний доступ до ресурсів бібліотеки. У вільному доступі для здобувачів ОНП функціонують: мультимедійні і тренінгові аудиторії, коворкінг. Для успішного навчання та відпочинку здобувачів ОНП є вся необхідна інфраструктура: інформаційні дошки, спеціально відведені місця для відпочинку студентів та студентські зони, гуртожитки, місця для харчування, актовий зал, спортивний зал, тренажерний зал, медична частина, функціонує велика кількість студентських організацій за різними інтересами. Мережа Wi-Fi доступна для всіх здобувачів та викладачів. Отже, доведено, що матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення сприяють досягненню визначених у ОНП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час відео зустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладачами не було виявлено перешкоджань у безоплатному доступі до будь-якого об'єкту інфраструктури та інформаційних ресурсів, мультимедійного обладнання, комп'ютерів, аудиторного фонду та науково-методичної літератури, необхідними для навчання, викладацької та наукової діяльності у межах ОНП. Наявний вільний доступ до мережі Internet, можливість здобувачам та викладачам користуватися ресурсами міжнародних наукометричних баз та інших баз даних періодичних видань з відкритим доступом. Доступ до бібліотеки є вільним і безкоштовним. Бібліотека укомплектована достатньою кількістю підручників, навчально-методичними посібниками, періодичними виданнями для навчальної і наукової роботи. Також у вільному доступі для здобувачів є: гуртожитки, медична частина (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/resursi/142-medichna-chastina>), спортивний зал, тренажерний зал, місця для харчування, Ресурсний центр. Під час дистанційного навчання застосовуються такі програми як Zoom, Googleclass, Googlemeet та месенджери. Вагомим здобутком ЗВО є функціонування внутрішньо університетської мережі DistEdu (<https://distedu.ukma.edu.ua/login/index.php>), яка містить всю необхідну інформацію для навчання та інформування здобувачів (під час зустрічей викладачами було продемонстровано роботу у системі). Також варто відзначити, що усі учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до онлайн-ресурсів бібліотеки НаУКМА, спеціалізованих онлайн платформ Serpstat, GoogleAnalytic, ARIS Cloud, Creately, Canva; ліцензованих

програм MarketingAnalytic, Zoom. Результати опитувань здобувачів, які навчаються на ОНП щодо задоволеності матеріально-технічними ресурсами, відсутні, однак під час зустрічей з ЕГ здобувачі надали інформацію що вони повністю задоволені матеріально-технічним забезпеченням ЗВО. Отже, ЕГ переконалася, що освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти за ОНП завдяки вільному доступу до інформаційних ресурсів, аудиторій, центрів, необхідних для навчання, викладацької, навчальної діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Після відео-огляду навчальних корпусів, бібліотеки та спілкування зі здобувачами можна зробити висновок про безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, викладацького та адміністративного складу. Під час дистанційного перегляду експертною групою освітнього середовища було підтверджено, що всі приміщення, які використовуються для реалізації освітньо-наукової програми, є облаштованими та безпечними для здоров'я. У корпусах наявні камери відеоспостереження. Працює медична частина (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/resursi/142-medichna-chastina>), яка забезпечує надання медичної допомоги усім учасникам освітнього процесу. Психологічна підтримка здобувачів забезпечується Центром соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/students-life/psy-help>) та Центром психічного здоров'я і психосоціального супроводу (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/science/tsentri-ta-laboratoriji/cmhpss/pro-nas>). Здобувачі мають змогу отримати безкоштовні консультації з різного спектру проблем. Під час зустрічей зі здобувачами було з'ясовано, що освітнє середовище дозволяє забезпечити їхні потреби та інтереси. Отже, освітнє середовище НаУКМА є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, які навчаються за ОНП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється з використанням таких комунікаційних інструментів: інформування через сайт НаУКМА (<https://www.ukma.edu.ua/>), соціальні мережі Facebook сторінку ШСР (<https://www.facebook.com/SSW.NaUKMA>), Viber, Telegram, Zoom, GoogleMeet та є індивідуальне інформування – через викладачів, гаранта, представників студентського самоврядування. Під час дистанційного навчання таке інформування здійснюється завдяки корпоративним акаунтам, внутрішній університетській мережі та різним месенджером, що було підтверджено під час зустрічей з викладачами, здобувачами, гарантом та адмінперсоналом. У ході інтерв'ювання здобувачі зазначили, що задоволені рівнем навчання та використанням дистанційних технологій. Освітні та організаційні питання здобувачі переважно вирішують з допомогою представників студентського самоврядування, викладачів, гаранта ОНП. Інформаційна підтримка щодо ОНП реалізується також через вільний доступ до інформації, розміщеної на сайті НаУКМА та сторінці кафедри ШСР (<https://ssw.ukma.edu.ua/>). Наукова бібліотека надає здобувачам підтримку і допомогу в пошуку й аналізі інформації, публікаційній активності, отриманні академічної доброчесності. Соціальна підтримка здобувачів реалізується через отримання академічних, соціальних стипендій, преміювання та фінансову допомогу особам, які опинилися в складних життєвих ситуаціях (<https://cutt.ly/V9yhymb>). Інформаційна підтримка здійснюється через мережу ресурсів відкритого доступу Університету (<https://www.ukma.edu.ua/>), факультету (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/fsnst>) та кафедри ШСР (<https://ssw.ukma.edu.ua/>), також у ЗВО функціонує Відділ по роботі зі студентами (<https://cutt.ly/A9yTG5C>), відділ міжнародного співробітництва (<https://dfc.ukma.edu.ua/>), Центр кар'єри і працевлаштування студентів і випускників (<https://jcc.ukma.edu.ua/>), відділ комунікації з випускниками (<https://alumni.ukma.edu.ua/>), Центр соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів НаУКМА (<https://cutt.ly/T9yTouV>). У ході зустрічей зі здобувачами встановлено, що вони задоволені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Отже, ЕГ переконалася, що ЗВО достатньо мірою забезпечує підтримку здобувачів, які навчаються за ОНП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОНП не навчаються студенти з особливими освітніми потребами. Зокрема, у ЗВО розроблений Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення та призначена відповідальна особа (<https://bit.ly/3Fb9rax>), в якому передбачено та регламентовано дії працівників НаУКМА щодо забезпечення зручності та комфортності перебування у будівлях та приміщеннях, а також на території ЗВО особам з особливими потребами різних категорій. У НаУКМА передбачено, що здобувачі з особливими освітніми потребами мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я. Забезпечити таке право можливо через університетську платформу DistEdu (<https://distedu.ukma.edu.ua/course/index.php?categoryid=49>). ЗВО забезпечує зазначеній категорії здобувачів освіти безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів (<https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=580>), наукометричних баз даних, фахової консультаційної підтримки, має належне технічне оснащення. На факультеті соціальних наук та соціальних

технологій створене доступне середовище з безперешкодним доступом особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення до першого поверху будівель (пандус), у межах факультету працюють ліфти. Під час зустрічей установлено, що у ЗВО продовжується робота у напрямі забезпечення умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє антидискримінаційна політика, яка регулюється: Комітетом протидії дискримінації і сексуальним домаганням у НаУКМА (<https://bit.ly/3uHLsJV>) та Положенням про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (наказ № 594 від 09.12.2021 р., (https://www.ukma.edu.ua/index.php/aboutus/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/29-kolegial-ni-organikomisiji-komiteti-radi-ta-jikh-personal-nij-sklad?start=15), Кодексом з етики НаУКМА (<http://bit.ly/3u8vrfV>). Відділ по роботі зі студентами забезпечує розгляд скарг щодо порушення умов Статуту, Положень НаУКМА, корпоративної угоди, зневажання цінностей НаУКМА та щодо порушення Політики протидії дискримінації і сексуальним домаганням. За потреби студенти мають змогу надіслати звернення, що стосуються всіх сфер діяльності ЗВО: освітнього процесу, наукової діяльності, міжнародних зв'язків, фінансової діяльності та отримати на них відповідь. У ЗВО функціонує Центр порозуміння та взаємодії НаУКМА (на базі Відділу по роботі зі студентами), який забезпечує послуги щодо врегулювання конфліктних ситуацій. З метою профілактики конфліктів щотижня на регулярній основі проводиться Могилянське коло спілкування, де обговорюються причини конфліктних ситуацій і можливості їх запобігання (<https://www.facebook.com/sapskma/>). Отже, ЕГ мала змогу пересвідчитися, що загальна процедура вирішення конфліктних ситуацій є чіткою, зрозумілою і доступною для всіх учасників освітнього процесу. За результатами зустрічей зі здобувачами встановлено, що конфліктних ситуацій не виникало, а вони ознайомлені з порядком врегулювання конфліктних ситуацій, проте прикладів застосування цієї процедури на даній ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До сильних сторін належить: 1) функціонування внутрішньо університетської платформи DistEdu, яка наповнена всіма необхідними матеріалами для забезпечення освітнього процесу; 2) функціонування «Університетської клініки», яка забезпечує надання медичної допомоги; 3) наявний безкоштовний доступ до міжнародних наукових баз даних; 4) активна та ефективна робота Відділу роботи зі студентами; 4) різностороння соціальна підтримка.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність результатів опитувань здобувачів щодо задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, з питань врегулювання конфліктів, проявів дискримінації та корупції. Рекомендації: 1. Розширити спектр проведення опитувань серед здобувачів з питань задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, з питань врегулювання конфліктів, виявів дискримінації та корупції. 2. Провести опитування здобувачів до завершення 2022/2023 н. р.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП «Соціальна робота» в основній частині відповідає підкритеріям 7.1. – 7.6. Разом з тим за п. 7.2, 7.3, 7.4, 7.6 встановлено такий недолік, як недостатність результатів опитувань здобувачів щодо задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, з питань врегулювання конфліктів, проявів дискримінації та корупції, які стали вирішальними для рівня відповідності. Враховуючи на сильні сторони та наявність недоліків за п. 7.2, 7.3, 7.4, 7.6, ЕГ дійшла висновку, що ОНП загалом відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

НаУКМА чітко дотримується процедур розроблення, опису, затвердження та моніторингу освітніх програм. Один з останніх переглядів ОНП «Соціальна робота» здійснювався на основі затвердження у 2019 р. Стандарту вищої освіти галузі знань 23 за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Також було переглянуто на основі щорічного опитування стейкгольдерів (під час роботи у фокус групах було підтверджено студентами, потенційними роботодавцями), нова редакція програми була затверджена Вченою радою НаУКМА від 24.11.2022 р. На етапі перегляду програми до її обговорення були залучені представники стейкгольдерів (підтверджено під час зустрічей), використано результати моніторингу здобувачів ОНП щодо забезпечення якості освіти та освітнього процесу, а також було враховано рецензії та відгуки представників роботодавців та академічної спільноти. У НаУКМА існують дієві процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм, які регулюються: Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (Наказ № 107 від 05.03.2018, <https://bit.ly/3JT4qU>); Концепцією забезпечення якості освіти в НаУКМА (Наказ № 518 від 30.12.2016, <https://bit.ly/3JT4qU>); Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (Наказ № 299 від 06.07.2018, <https://bit.ly/3rOVqXd>); Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА (Наказ № 300 від 14.06.2021 р., bit.ly/3iHxhly); Наказом № 7 від 09.01.2019 «Про затвердження документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін в НаУКМА (<https://bit.ly/3uMDAbq>); Методичними вимогами до структури і зміст навчальних планів (<https://bit.ly/3JW6R8D>); Методичними рекомендаціями з розроблення освітніх/освітньо-наукових програм I – III рівнів вищої освіти (Наказ № 457 від 01.12.2020, <https://bit.ly/3qQ3kRG>); Положенням про гаранта освітньої/освітньо-наукової програми у НаУКМА (<https://bit.ly/3uDCL38>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ встановила, що здобувачі ОНП безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості, а також їхня позиція береться до уваги під час перегляду ОНП. Представники студентського самоврядування засвідчили, що проводять регулярний моніторинг задоволеності освітнім процесом здобувачів ОНП та у випадку виявлення незадоволеності здобувачів допомагають вирішувати конфліктні ситуації. Щодо досвіду перегляду ОНП, то представники студентського самоврядування зазначили, що вони не брали участі. Здобувачі ОНП під час зустрічі підтвердили, що беруть участь в опитуваннях, які стосуються дисциплін, що вивчаються, а їхні пропозиції беруться до уваги: щодо викладання дисципліни «Соціальна політика» було побажання збільшити практичну та інтерактивну складову курсу (Протокол засідання кафедри ШСР № 6 від 04 лютого 2021 року) й відповідно було узгоджено алгоритм вирішення ситуації, на засіданні кафедри було здійснено обговорення результатів аналізу ОНП здобувачами вищої освіти (Протокол засідання кафедри ШСР № 8 від 31 травня 2022 року). Також здобувачами зазначено, що у них відбувається постійна комунікація з викладачами щодо оновлення змісту освітніх компонентів, викладачі враховують їхні пропозиції. В основному здобувачі зазначають про свої побажання щодо змістового наповнення ОК та якості викладання на ОНП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Із відомостей СО та під час зустрічей з роботодавцями підтверджено те, що вони долучаються до обговорень програм через безпосередню комунікацію з гарантом та викладачами ОНП, а також під час спільних заходів (круглі столи, гостьові лекції, конференції) з науковими установами України, професійних служб, різних Благодійних фондів та громадських організацій. Також на зустрічах з фокус-групами було підтверджено, що вони (роботодавці) знайомі з даною ОНП та обговорюють її, пропозиції враховано: Гуржій Н. було висловлено пропозицію додати курс «Міжнародна соціальна робота», що враховано в оновленій ОНП; Чернявська А. під час зустрічі зазначила, що вона вносила пропозицію щодо збільшення практичних занять і її пропозицію було враховано при перегляді ОНП; Стефанова О. підтвердила, що її пропозиція додати предмет «Соціальна робота з людьми з інвалідністю» було враховано. Представники роботодавців відмітили, що постійно беруть участь у різних процедурах забезпечення якості ОНП як партнери. Роботодавці співпрацюють зі здобувачами на базах практики, допомагають у виробленні практичних навичок, надають консультацію та постійно комунікують з викладачами та гарантом ОНП, беруть участь в опитуваннях та залучаються до засідань кафедри ШСР, на яких здійснюється обговорення ОНП (Протокол засідання кафедри ШСР № 10 від 30 червня 2019 р.; Протокол засідання кафедри ШСР № 6 від 24 березня 2020 р.).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО існує практика збирання та аналізу інформації про випусників. У НаУКМА функціонує Асоціація випусників КМА, Центр кар'єри і працевлаштування студентів (<https://jss.ukma.edu.ua>). Зазначені підрозділи проводять зустрічі, круглі столи зі студентами випускних курсів на предмет інформування та ознайомлення їх із ситуацією на ринку праці, вимогами законодавства України під час працевлаштування і отримання першого робочого місця. На основі відомостей СО та зустрічей з випусниками визначено, що зворотній зв'язок з випусниками здійснюється через розгалужену мережу комунікації з ними: Facebook, Telegram, особисті зустрічі випусників та викладачів, спільні науково-практичні заходи, ділові зустрічі та консультації. На сторінках у соцмережах висвітлюються результати проведених зустрічей (bit.ly/3Yt2b1J; <https://www.facebook.com/KMAalumni/>; bit.ly/3PrfkEk). Також під час зустрічі з випусниками було зазначено, що під час навчання вони вносили пропозиції щодо покращення ОНП: Костів Н. підтвердила, що її пропозицію щодо збільшення кількості гостьових лекцій було враховано. Окрім цього, випусники беруть участь в опитуванні та залучаються до засідань кафедри ШСР, на яких здійснюється обговорення ОНП (Протокол засідання кафедри ШСР № 10 від 30 червня 2019 р.; Протокол засідання кафедри ШСР № 6 від 24 березня 2020 р.).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості у НаУКМА діє на декількох рівнях (від загальноуніверситетського до локального на рівні ОНП), що дозволяє забезпечувати об'єктивність у виявленні проблем та індивідуальний підхід у їх вирішенні та регулюється Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (<https://bit.ly/3h4uz9z>), Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (bit.ly/3FBQ2zM). У ЗВО функціонує автоматизована система ОРТИМА, у якій вибудований алгоритм співпраці підрозділів з реалізації ОНП. До системи забезпечення якості освіти у ЗВО також залучено: Навчально-методичний відділ, який здійснює контроль якості освітнього процесу, аналіз навчально-методичного забезпечення (<https://bit.ly/3IZmISk>) та Комітет з якості освіти при Вченій Раді НаУКМА, який здійснює розробку нормативної бази, що регулює забезпечення якості освітнього процесу (<https://bit.ly/3JoxSq7>). Центром забезпечення якості освіти НаУКМА (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>) здійснюється моніторинг якості викладання, навчальних курсів, освітніх програм через онлайн опитування студентів; забезпечується дотримання норм академічної доброчесності (<https://bit.ly/3qMAOAO>). Рівень успішності та досягнень, задоволеність здобувачів ОНП освітнім процесом обговорюється на кафедрі, вченій раді факультету та контролюється Центром забезпечення якості освіти НаУКМА та кафедрою ШСР. Рішення щодо внесення своєчасних змін приймається на рівні ОНП. Інформація від викладачів, здобувачів і представників студентського самоврядування опрацьовує гарант, який слідкує за впровадженням змін в ОНП. Своєчасне реагування на виявлені недоліки відбувається завдяки регулярності моніторингів якості освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час аналізу відомостей СО та в ході проведених зустрічей можна стверджувати, що під час реалізації ОНП результати та рекомендації, отримані під час попередніх акредитацій, були взяті до уваги: 1) продовжено підготовку викладачами ШСР монографій, підручників, методичних посібників, інших навчальних матеріалів з дисциплін навчального плану спеціальності 231 Соціальна робота; 2) активізовано написання науково-педагогічними працівниками наукових статей у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science, Scopus та ін.); 3) враховано рекомендацію залучити викладачів, кафедри і студентів до участі в грантах, проектах та академічних програмах міжнародного обміну.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті НаУКМА сформована культура якості, що сприяє розвитку освітньо-наукової програми «Соціальна робота» та освітньої діяльності за даною ОНП. У ЗВО складена система, що сприяє розвитку ОНП та освітньої діяльності за ОНП. Під час роботи ЕГ встановила, що у ЗВО учасники академічної спільноти включені у процес розроблення, затвердження та постійного моніторингу ОНП. Пропозиції обговорюються на засіданнях кафедри ШСР, на засіданнях Вченої ради факультету, а також під час ділових зустрічей та нарад. Далі пропозиції розглядаються Навчально-методичною комісією, Вченою радою факультету у вигляді проєкту змін. Культура якості, яка сприяє розвитку ОНП, регламентується: Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (<https://bit.ly/3h4uz9z>), Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (bit.ly/3FBQ2zM), Концепцією забезпечення якості освіти в НаУКМА (<https://bit.ly/3JLT4qU>), Наказом Про затвердження документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін в НаУКМА (<https://bit.ly/3uMDAbq>), Положенням про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників НаУКМА (bit.ly/3FD4w2w).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Активне залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітньо-науковій програмі та освітній діяльності з реалізації ОНП. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована інституційна модель системи управління якістю освітньої діяльності, яка сприяє постійному розвитку освітньо-наукової програми та освітньої діяльності за цією ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Здобувачі є мало інформованими щодо можливостей свого безпосереднього впливу на зміни в ОНП. Рекомендація: Протягом нового семестру 2022/2023 н. р. провести зі здобувачами роз'яснювальні заходи (зустрічі, круглі столи, засідання зі студентським активом та ін.), спрямовані на пояснення їхніх можливостей з внесення пропозицій про зміни в ОНП до чергового перегляду ОНП «Соціальна робота».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП «Соціальна робота» цілком відповідає підкритеріям 8.1, 8.3, 8.4, 8.5, 8.7. Разом з тим за п. 8.2 встановлено такі недоліки, як недостатність поінформованості здобувачів щодо можливостей безпосереднього впливу на зміни в ОНП, які стали вирішальними для встановлення рівня відповідності. Враховуючи відсутність взірцевих практик та наявність недоліків за п. 8.2, ЕГ дійшла висновку, що ОНП загалом відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативне регулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу відбувається на основі правил і процедур, що містяться на сайті НаУКМА, де оприлюднено всі необхідні нормативно-правові акти та положення (<https://www.ukma.edu.ua/>). Аналіз документів, представлених на офіційному сайті ЗВО, вказує на наявність чітких і зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, їхнього регулювання. Під час відеозустрічей зі здобувачами було підтверджено інформацію про те, що будь-яку інформацію про НаУКМА та освітній процес можна знайти у вільному доступі на офіційному сайті у різних розділах (залежно від запиту). Також на сторінці факультету (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/fsnst>), кафедри ШСР (<https://ssw.ukma.edu.ua/>; <https://www.facebook.com/SSW.NaUKMA?ref=bookmarks>) та на університетській платформі DistEdu міститься вся необхідна інформація для навчання.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сторінці факультету оприлюднено ОНП «Соціальна робота» (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/fsnst/171-2018-06-13-09-07-54/mpsr>). На сайті розміщено посилання, за яким можна надсилати відгуки, побажання, рекомендації щодо ОНП усім зацікавленим сторонам (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/fsnst/shkola-sotsialnoji-roboti-im-profesora-volodimira-poltavtsya>). Інформація щодо попередніх обговорень ОНП та їхні результати на сайті відсутня.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті, а саме на сторінці факультету соціальних наук та соціальних технологій та на сторінці кафедри ШСР точну та достовірну інформацію про ОНП «Соціальна робота» (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/fsnst/171-2018-06-13-09-07-54/mpsr/267-2018-11-01-10-55-42>). Стейкхолдери обізнані з ОНП та мають чітке розуміння про свій механізм впливу на формування її змісту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У НаУКМА діють чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЗВО не своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію, у зв'язку з чим сайт містить застарілу інформацію. Відсутня можливість перегляду на сайті ЗВО результатів громадського обговорення проєкту ОНП, що мають включати пропозиції та зауваження стейкхолдерів, задля інформування заінтересованих сторін про зміст оновлення проєкту ОНП. Рекомендації: 1. Оновити інформацію на сайті ЗВО до завершення 2022/2023 н. р. 2. Після закінчення громадського обговорення проєкту освітньої програми оприлюднювати на сайті ЗВО зведену інформацію про зауваження та пропозиції від стейкхолдерів з метою забезпечення прозорості й публічності реалізації ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП «Соціальна робота» загалом відповідає вимогам підкритеріїв 9.1 (в аспекті чіткості, зрозумілості, доступності правил освітнього процесу та практики їхнього застосування всіма учасниками) та 9.3. (інформація про ОНП розміщена у відкритому доступі в обсязі, достатньому для інформування зацікавлених осіб). Водночас за підкритерієм 9.2 наявна часткова відповідність (ОНП розміщена у відкритому доступі, проте відсутня можливість перегляду результатів громадського обговорення). Зважаючи на зазначене, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	A
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Осетрова Оксана Олександрівна

Члени експертної групи

Мудрий Ярослав Сергійович

Сергата Інеса Олегівна